

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)

Parisiis, 1584

Cap. IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39367

8 Vituperans enim eos dicit, Ecce dies venient, dicit Dominus: & consummabo super domum Israel & super domum Iuda testamentum novum,

9 Non secundum testamentum quod feci patribus eorum in die qua apprehendi manum eorum ut educerem illos de terra Aegypti, quoniam ipsi non permanserunt in testamento meo & ego neglexi eos, dicit Dominus.

10 Quia hoc est testamentum quod disponam domui Israel post dies illos, dicit Dominus: Dabo Leges meas in mentem eorum, & in corda eorum superferibam eas: & ero eis in Deum, & ipsi erunt mihi in populum.

11 Et non docebit unusquisque proximum suum, & unusquisque fratrem suum, dicens, Cognosce Dominum: quoniam omnes scient me à minore usque ad maiorem eorum.

12 Quia propitius ero iniquitatibus eorum: & peccatorum eorum iam non memorabor.

13 Dicendo autem novum, veteravit prius. Quod autem antiquatur & senescit, prope interitum est.

Dominus inquit venient dies ecce & ait enim eos cesper
1 וישא להון נור ואמר דהא וימתא אתון אמר מרינא
Iuda quae domus domum & super Israel quae domus domum super & proficiam
אמור על ביתא דביתא יסריל ועל ביתא דבית יהודא
patribus eorum quod dedi testamentum illud secundum non novum testamentum

דתיקא חדתא 9 לא איך הי דתיקא דיהבת לאבהיהון
Aegypti terra e eos & eduxi manu ipsorum quo apprehende in die
ביומא דאחדת באידהון ואפקת אנון מן ארעא דמצרין
eos despxi ego etiam meo in testamento permanserit non illi quoniam

מטל דהנון לא קווי בדיתיקא דילי אף אנא בסית כהון
domus domui quod dabo testamentum autem hoc Dominus dicit
אמר מרינא: 10 הדא דין דתיקא דאתל לביתא דבית
Legem meam dabo Dominus dicit illos dies post istas

יסריל כתר וימתא הנון אמר מרינא אתל יהוי לנמוסי
ego illis & ero eam scribam corda eorum & super in mentibus eorum
במדינהון ועל לבותהון אכתביהוי ואהוי להון אנא
filium homo docebit neque populus mihi erunt & illi Deus

אלהא והנון נהוון לי עמא: 11 ולא נאלף אנש לכר
quoniam Dominum cognosce & dicit fratrem suum non etiam civitatis suae
מדינהא אף לא לאהווי ונאמר דדע למרינא מטל
ad maximum aetate eorum & usque minimo eorum à cognoscet me omnes

ובלוון דעונני ודערהון ודעמא לקשישהון
recordabor non rursum & peccatorum eorum iniquitatibus coram eis & peccata
12 ואחמא אנון מן עוליהון וחטהיהון טוב לא אתדכר
& id antiquavit prius novum quod dicit in hoc prophetam

להון: 13 כתי דאמר הדתא לקרמיתא אעתקה ואינא
corruptioni est propinquum & senescit quod antiquatur
דעוק ואסאב קריב הו לחבלא:

9 caput
קפלאון ט

C A P. IX.

& domus ministerij praecepta in eo erant in primo
1 בקרמיתא דין אית הוא בה פוקדא דתשמשתא ובית
mundana fundu
קודשא עלמינא:

1 Habuit quidem & prius, justificationes culturae, & sanctum seculare.

NOVUM
TESTAMENTUM
A.
IV. et c.

8 μμετό ἄμας ἰδοὺ αὐτῶς λέγει, ἰδοὺ ἡμέραι ῥηγοῦσιν λέγει κύριος, καὶ σωτηρίαι ὄντι τῶν ἱσραὴλ, καὶ ὅτι
τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἀγαθὰ καὶ καλὰ. 9 ὅτι καὶ πάλιν ῥηγοῦσιν λέγει κύριος, ἰδοὺ ἡμέραι ῥηγοῦσιν λέγει κύριος, καὶ
σοφίαι μου τῆς χάριτος αὐτῶν, ὡς ἀγαθὸν ἔσται ὅτι καὶ ἰσραὴλ ὅτι αὐτῶν ἔτι οἱ ἔμμενοι οἱ τῆς ἀγαθῆς μου, καὶ ὡς
καὶ ὡς αὐτῶν ἰδοὺ λέγει κύριος. 10 ὅτι αὐτῶν ἰδοὺ λέγει κύριος, ἰδοὺ ἡμέραι ῥηγοῦσιν λέγει κύριος, καὶ ὡς
λέγει κύριος, ὁ δὲ οὗτος ἐστὶν ἐγὼ αὐτῶν πάλιν ῥηγοῦσιν λέγει κύριος, καὶ ὡς αὐτῶν ἰδοὺ λέγει κύριος, καὶ ὡς αὐτῶν
τίς τις θεὸς ἰσραὴλ, αὐτῶν ἰδοὺ λέγει κύριος. 11 καὶ ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμεν τῶν ἰσραὴλ, καὶ ὡς αὐτῶν ἰδοὺ λέγει κύριος, καὶ ὡς αὐτῶν
ἀδελφοὶ ὅτι αὐτῶν λέγει, καὶ ὡς αὐτῶν ἰδοὺ λέγει κύριος, ὅτι πατὴρ ἐσθὲν ἰσραὴλ, καὶ ὡς αὐτῶν ἰδοὺ λέγει κύριος, καὶ ὡς αὐτῶν
12 ὅτι ἰσραὴλ ἐσμεν καὶ αὐτῶν ἰδοὺ λέγει κύριος, καὶ ὡς αὐτῶν ἰδοὺ λέγει κύριος, καὶ ὡς αὐτῶν ἰδοὺ λέγει κύριος, καὶ ὡς αὐτῶν ἰδοὺ λέγει κύριος.
13 ὅτι πάλιν ῥηγοῦσιν λέγει κύριος, καὶ ὡς αὐτῶν ἰδοὺ λέγει κύριος, καὶ ὡς αὐτῶν ἰδοὺ λέγει κύριος, καὶ ὡς αὐτῶν ἰδοὺ λέγει κύριος.
Κεφ. 9.

8 Ἐἴτε μὲν οὕτως καὶ ἡ ἀποστολή καλεῖ ἡ δικαιοσύνη κατὰ ἠεὶ, πῶς τὸ ἀγγεῖον καὶ ἰσραὴλ.

Sanctuarium in eo erat quod factum fuit primo enim in tabernaculo
במשכנא ניר קדמיא דאתעבד אית הוא בה מנרתא
sancta domus & vocabatur facierum & panis & mensa
ופתורה ולהם אפא ומתקרא הוא בית קודשא :
vocabatur secunde porte facies quod erat intra interi⁹ vero tabernaculi
משכנא דין נויא דלנו מן אפי תרעא דתרוין מתקרא הוא
& arca auri aromatum dom⁹ in eo & erant Sanctorum Sanctum
קדוש קודשא ואית הוא בה בית בסמא דדהכא וקבותא
urna in ca & erat in auro tota qua circumte⁹ta testamenti
דריתוקא דקרימנא בלה ברהכא ואית הוא בה קסטא
ipsa Aharon & virga Manna in qua erat auri
דרהכא הי דאית הוא בה מנננא ושכמא דאהרון הו
gloriz Cherubim hanc & supra testamenti & tabule que germinauerat
דאפרע ולוחא דריתוקא ולעל מנה כרובא דשובחא
de ve dicamus ipsum tēpus autem non propitiatorium super quz obūbrabāt
דמטללין על חוסימא לא הוא דין זכנא הו דנאמר על
exterior & in tabernaculo erant disposita quz ita istis ex vno vno
הרא הרא מן הלין דהכנא מתקנן הוי ולמשכנא כריא
ministra sui erant & peragentes Sacerdotes erant introcūtes tēpore in omni
ככל זכן עאלין הו כמורנא ומשלמין הו תשמשתהוין
tantum in anno est vnum prx illo quod interi⁹ vero in tabernaculo
למשכנא דין דלנו מנה הרא הו בשנתא כלהודותי
anima sua pro erat quem offerēs illo cū sanguine Pōtīfex sūm⁹ erat ingredīs
עאל הוא רב כומרא ברמא הו דמקרב הוא הלף נפשה
Spiritus erat manifestans autem per hoc populi erratis & pro
והלף סכלותה דעמא בהרא דין מורענא הו תרוהא
quarto Sanctorum via adhuc reuelata esset quod non Sanctitatis
דקודשא דליא אתגלית עדכיל אורחא דקודשא כמא
& erat priori tabernaculo statio erat tempore
זכנא דאית הוא קימא למשכנא קדמיא ואיתוהי הוא
erant oblatz & vidimz oblationes in quo illo pro tēpore hoc exemplar
מתלא הנא לזכנא הו רבה קורבנא ורבחא מתקרבין הו
qui offerēbat illius conscientiam pēficere erant potentes quz non ille
אילין דלא משכחין הו למגמר תארתרה דמן דמקרב
era
להון :

2 Tabernaculum enim factum est primum, in quo erant candelabra, & mensa, & propositio panum, quę dicitur Sancta.
 3 Post velamentum autem secundū, tabernaculum, quod dicitur Sancta sanctorum:
 4 Aureum habens thuribulum, & arcam testamenti circumtectam ex omni parte auro, in qua urna aurea habens manna: & virga Aaron quę fronduerat, & tabulę testamenti.
 5 Superque eam erant Cherubim glorię obumbrantia propitiatorium. De quibus non est modō dicendum per singula.
 6 His verō ita compositis, in priori quidem tabernaculo semper introibant sacerdotes, sacrificiorum officia consummantes.
 7 In secundo autem semel in anno solus Pontifex, non sine sanguine, quem offerret pro sua & populi ignorantia.
 8 Hoc significante Spiritu sancto, noadum propalatam esse Sanctorum viam, adhuc priore tabernaculo habente statum.
 9 Quę parabola est temporis instantis: iuxta quam muncta & hostię offeruntur, quę non possunt iuxta conscientię pēfectū facere seruientem,

2 *καὶ ἐν τῇ πρώτῃ κατασκευῇ τοῦ ἁγίου ἔργου, ἡ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἁγίας, ἡ πρῶτη, ἡ πρῶτη, ἡ πρῶτη, ἡ πρῶτη.*
 3 *ἡ δὲ ἐν τῇ δευτέρῃ κατασκευῇ τοῦ ἁγίου ἔργου, ἡ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἁγίας, ἡ δευτέρα, ἡ δευτέρα, ἡ δευτέρα, ἡ δευτέρα.*
 4 *ἡ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἁγίας, ἡ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἁγίας, ἡ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἁγίας.*
 5 *ἡ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἁγίας, ἡ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἁγίας, ἡ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἁγίας.*
 6 *ἡ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἁγίας, ἡ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἁγίας, ἡ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἁγίας.*
 7 *ἡ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἁγίας, ἡ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἁγίας, ἡ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἁγίας.*
 8 *ἡ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἁγίας, ἡ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἁγίας, ἡ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἁγίας.*
 9 *ἡ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἁγίας, ἡ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἁγίας, ἡ οὐρανοῦ καὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἀποκαλύψεως τῆς ἁγίας.*

10 Solummodò in cibis, & in potibus, & in varijs baptis-
 matibus, & iusticijs carnis,
 vsque ad tempus cor-rectio-
 nis imposuic.

specierum & in ablutione tantùm & in potu in cibo sed
 אלא כמאכלא ובמשתיא בלחוד וכמעודיתא דונין
 ad tempus vsque quæ posita sunt carnis præcepta quæ erant species
 מין דאתיהון פוקדא דבכורה דסימין ערמא לזבנה
 דתורעא

11 Christus autem assistens
 Pontifex futurorum bono-
 rum, per æplius & perfectius
 tabernaculum non manufa-
 ctum, id est, non huius crea-
 tionis:

Crucifixionis parascetes noctis tertiae
 קומא ותלתא דליליא דערובתא דיקופותא
 & ingress' est quæ fecit honoru' pôtifex summ' fuit qui venit autem Christus
 כישאה דין דאתא הוא רב כוכרא רטבתא דסער ועל
 fuit neque manibus factum fuit quod nō & perfectum magnū in tabernaculo
 לטכנה רבא ומשלכנה דלא עביר באידיא ולא הוא
 fed & vitulorū hircorū per sanguinē ingressus est neque creaturis his ut
 מן חלון בתיא: 12 ולא על בדמא דצפריא ורענלא אלא
 & inuenit Sanctuarij in domum fuit quod vno introiuit anime suæ per ingressu'

12 Neque per sanguinem
 hircorum aut vitulorum, sed
 per proprium sanguinem in-
 troiuit semel in Sancta, æter-
 na redemptione inuenta.

12 Neque per sanguinem hircorum & vitulorum hircorum per sanguinē ingressus est neque creaturis his ut
 בוסא דנפשה על הא זבן לבית מקדשא ואשכח
 & cinis & vitulorum hircorum sanguis enim si
 פוקמא דלעלם: 13 אן ניר דמא דצפריא ורענלא וקממא
 & sanctificauit erat qui impuri eos super fuit sp̄ritus
 דנקליתא מטרנס הוא על אילין דמתטמאין הווי וכקדש

13 Si enim sanguis hircorū,
 & taurorum, & cinis vitulæ
 aspersus, inquinatos sancti-
 ficat ad emũdationem carnis:

13 Si enim sanguis hircorū & taurorum, & cinis vitulæ aspersus
 פוקמא דלעלם: 13 אן ניר דמא דצפריא ורענלא וקממא
 & sanctificauit erat qui impuri eos super fuit sp̄ritus
 דנקליתא מטרנס הוא על אילין דמתטמאין הווי וכקדש

14 Quantò magis sanguis
 Christi, qui per sp̄ritu' san-
 ctum semetipsum obrulit
 immaculatum Deo, emũnda-
 bit conscientiam nostram ab
 operibus mortuis, ad seruien-
 dum Deo viuenti?

14 Quantò magis sanguis Christi, qui per sp̄ritu' sanctum semetipsum obrulit
 לזון דלובנה דבכורהו: 14 כמה הכיל יתיראית דמא
 macula sine obtulit animam suam qui in æternū qui per sp̄ritu' Christi
 דמשהא דכרותא דלעלם נפשה קרב דלא מומא
 Deo vt seruimus mortuis operibus ab eōiciētiā nrām peribitūi Deo
 לאהא נכמא תאררתן מן עבדא מיתא דנשמש לאלהא

15 Et ideo noui testamenti
 Mediator est, vt morte inter-
 cedente, in redemptionem
 earum præuocationum quæ
 erant sub priori testamento,
 repromissionem accipiāt qui
 vocati sunt, æternæ hæredi-
 tatis.

15 Et ideo noui testamenti Mediator fuit ipse hoc propter
 האן: 15 מכל הנא הי הוא מציעיא דריתקא חדתא דכמותה
 prius testamentum super qui trásgressi fuerāt illis redemptor fuit ipse
 הו הוא פורקנה לאילין רעברו על דיתקא קרמיתא
 quæ in æternum ad h. reditatem qui vocati sunt ij promissionem vt accipiunt
 דנסכון מולכנה אילין דאתקררו לירתותא דלעלם:

16 Vbi enim testamentum
 est, mors necesse est interce-
 dat testatoris.

דנגה חמשה דארוזא
 Secretorum quinto Crepusculo
 qui fecit illud eius ostenditur ipsa mors testamentum est enim vbi
 אינא ניר דאית דיתקא מותא הו כתיא דהו רעברת: 16

10 μόνον ἐν τῶν βρώμασι καὶ πομασι, καὶ ἐν ποσὶ βαπτισμοῖς, καὶ ἐν ἰουστῶσι σαρκὸς, ἄχρι τοῦ καιροῦ τῆς ἐκταρα-
 τῆς ἐκταρατῆς. 11 Χριστὸς δὲ ὡς ἀπὸ αἱμάτων ἀρκυρῶν ἐστὶν ἀπαλάτωρ ἡμῶν, ἐπιβλέπων ἑαυτὸν ἡμῶν ἐν ἁγιασμῷ καὶ ἀποκαθάρσει
 λευτέρως πελάτης, ἢ χηρὸς κρηστὸς, τοῦτον ἡμῶν, ἢ αἰώνος τῆς ἰουστῆς. 12 ὡς δὲ οὐκ ἔστιν ἀκμαῖος, οὐδὲ
 τοῦ ἰδίου αἵματος ἐπιβλέπων ἐν ἁγιασμῷ, ἀποκαθάρσει ἡμῶν, ἀρκυρῶν, ἢ ἁγίους ἡμῶν τῶν σαρρῶν. 13 ἐπει-
 θεὸς ἀποδοῦναι δὲ αἵματι λείωσι ἐπιβλέπων ἑαυτὸν ἀκατοῦμα ἡμῶν, ἀρκυρῶν, ἢ ἁγίους ἡμῶν τῶν σαρρῶν. 14
 ἵνα ἐν ἁγιασμῷ καὶ ἀποκαθάρσει ἡμῶν Χριστὸς ὡς ἀπὸ αἱμάτων ἀρκυρῶν ἐστὶν ἀπαλάτωρ ἡμῶν ἐν ἁγιασμῷ καὶ ἀποκαθάρσει
 ἡμῶν, ἢ ἁγίους ἡμῶν τῶν σαρρῶν. 15 ὡς δὲ οὐκ ἔστιν ἀκμαῖος, οὐδὲ τοῦ ἰδίου αἵματος ἐπιβλέπων ἐν ἁγιασμῷ, ἀποκαθάρσει
 ἡμῶν, ἀρκυρῶν, ἢ ἁγίους ἡμῶν τῶν σαρρῶν. 16 ὡς δὲ οὐκ ἔστιν ἀκμαῖος, οὐδὲ τοῦ ἰδίου αἵματος ἐπιβλέπων ἐν ἁγιασμῷ, ἀποκαθάρσει
 ἡμῶν, ἀρκυρῶν, ἢ ἁγίους ἡμῶν τῶν σαρρῶν.

NOVUM
 TESTAME-
 NTUM.
 A.
 IV. etc.

is vivit quoadie quia confirmatur tantum ipso mortuo in
 17 על מיתא הו דין בלחוד משתררא כטל דכמתי הו
 prim um non etiam hoc, propter vñs in eo non est qui fecit illud
 דעבדה לית בה חשהו 18 כטל הנא אף לא קדמיתא
 à mandatum omne enim ininũdum fuit cum confirmatũ fuit sanguine sine
 דלא דמא אשתררת 19 כר אתפקך ניר בלה פוקדנא מן
 iuente sanguinem Moses erat accipiens secũdũ Legẽ vniuerso populo Mose
 מושא לעמא בלה בנמוסא נסב הוא מושא דמא דענלתא
 populum & super librũ super & aspergebat & hyssopo coccinea cum lana & aquã
 ומיא בעמרא דוחוריתא חופא ורס על ספרא ועל עמא
 quod iniũdũ est illiũ testamenti sanguis est quia hic illis & dicebat vniuersum
 בלה 20 ואמר להון דהנא הו דמא דריתקא הי דאתפקדת
 vasa omnia & super tabernaculum super etiam Deo à
 מן אלהא 21 אף על משכנא ועל בלהון מאנא
 per sanguinẽ quid omne quoniã aspergebat sanguine ex eo ministrũ
 דתשמשא מנה מן דמארס 22 מטל רכל מרס כרמא
 remissio non est sanguinis effusione & abique in Legge purgatur ipsum
 הו מתדכא בנמוסא ורלא שופע דמא לית שובקנא
 in his cõlestium sunt quæ similitudines vt hæc enim est necessitas
 23 אננקא הי ניר דהליון דרמותא אנן דשמיניתא בהליון
 istis per qu. pr. stãtiora sũt sacrificijs cõlestia verò ipsa purificetur
 מתרכין הליון דין שמיניתא ברכחא דמיתרין מן הליון
 Christus ingressus manibus quæ facta sũt Sanctuarij in domũ enim est non
 24 לא הוא ניר לבית מקדשא דעביד באיריא על משיחא
 vt appareat introiit cælum in ipso sed verè illius similitudo quæ est
 דאיתוהי דמותא דהו שרירא אלא לה לשמיא על דנתחזא
 animã suã vt offerat non etiam pro nobis Dei faciem ante
 קדם פרצופה דאלהא חלפין 25 אף לא דנקרב נפשה
 anno in omni qui introibat Sacerdos summus erat faciens sicut multis temporib⁹
 זכנתא סניאתא איך דעכד הוא רב כומרא ועאל בכל שנא
 erat debitor alioqui erat suus qui non per sanguinẽ sanctuarij in domũ
 לבית מקדשא בדמא רלא דילה 26 ואן לא חיוב הוא
 in fine autem nunc mundi initio ab pateretur multis vt temporib⁹
 דזכנתא סניאתא נחש מן שוריה דעלמא השא דין בהרתה
 vt aboleret ipsum per immolationẽ sui aiã suã obtulit tẽp̃ ipse vnum mundi
 דעלמא חדא הו זכן קרב נפשה ברכחיתיה דנכטליה

17 Testamentum enim, in mortuis confirmatum est: alioquin nondum valet, dum vivit qui testatus est.
 18 Unde nec primum quidem sine sanguine dedicatum est.
 19 Lecto enim omni mandato Legis à Moyse vniuerso populo, accipiens sanguinem vitulorum & hircorum cum aqua & lana coccinea & hyssopo, ipsum quoque librum & omnem populum asperxit, dicens,
 20 Hic sanguis testamenti, quod mandauit ad vos Deus.
 21 Etiam tabernaculum & omnia vasa ministerij sanguine similiter asperxit.
 22 Et omnia penè in sanguine secũdam Legem mandãtur: & sine sanguinis effusione non sit remissio.
 23 Necessè est ergo exemplaria quidem cœlestium, his mundari: ipsa autem cœlestia, meliorib⁹ hostijs quàm istis.
 24 Non enim in manufacta Sancta Iesus introiit, exemplaria verorum: sed in ipsum cælum, vt appareat nuac vultui Dei pro nobis.
 25 Neque vt sepe offerat semetipsum, quemadmodum Pontifex intrat in Sancta per singulos annos in sanguine alieno.
 26 Alioquin oportebat cum frequenter pati ab origine mundi: nuac autem semel in cõsummatione seculorum,

17 על מיתא הו דין בלחוד משתררא כטל דכמתי הו
 18 כטל הנא אף לא קדמיתא
 19 כר אתפקך ניר בלה פוקדנא מן
 20 ואמר להון דהנא הו דמא דריתקא הי דאתפקדת
 21 אף על משכנא ועל בלהון מאנא
 22 מטל רכל מרס כרמא
 23 אננקא הי ניר דהליון דרמותא אנן דשמיניתא בהליון
 24 לא הוא ניר לבית מקדשא דעביד באיריא על משיחא
 25 אף לא דנקרב נפשה
 26 ואן לא חיוב הוא

17 Testamentum enim, in mortuis confirmatum est: alioquin nondum valet, dum vivit qui testatus est.
 18 Unde nec primum quidem sine sanguine dedicatum est.
 19 Lecto enim omni mandato Legis à Moyse vniuerso populo, accipiens sanguinem vitulorum & hircorum cum aqua & lana coccinea & hyssopo, ipsum quoque librum & omnem populum asperxit, dicens,
 20 Hic sanguis testamenti, quod mandauit ad vos Deus.
 21 Etiam tabernaculum & omnia vasa ministerij sanguine similiter asperxit.
 22 Et omnia penè in sanguine secũdam Legem mandãtur: & sine sanguinis effusione non sit remissio.
 23 Necessè est ergo exemplaria quidem cœlestium, his mundari: ipsa autem cœlestia, meliorib⁹ hostijs quàm istis.
 24 Non enim in manufacta Sancta Iesus introiit, exemplaria verorum: sed in ipsum cælum, vt appareat nuac vultui Dei pro nobis.
 25 Neque vt sepe offerat semetipsum, quemadmodum Pontifex intrat in Sancta per singulos annos in sanguine alieno.
 26 Alioquin oportebat cum frequenter pati ab origine mundi: nuac autem semel in cõsummatione seculorum,

ad destitutionem peccati, per
hostiam suam apparuit.
17 Et quemadmodum sta-
tutum est hominibus semel
mori, post hoc autem iudi-
cium:
18 Sic & Christus semel o-
blatus est ad multorum ex-
haurienda peccata. secundo
sine peccato apparebit om-
nibus expectantibus se in sa-
lutem.

CAP. X.

1 V ΜΒΡΑΜ enim habes
lex futurorum bonorum,
non ipsam imaginem rerum:
per singulos annos eisdē ip-
sis hostijs quas offerunt indefi-
nenter, nunquam potest ac-
cedentes perfectos facere.

2 Alioquin cessassent offerri,
ideo quod nullam habe-
rent vltiā conscientiam pec-
cati, cultores semel mundati.

3 Sed in ipsis commemora-
tio peccatorum per singulos
annos fit.

4 Impossibile enim est, san-
guine taurorum & hircorum
aufertur peccata.

5 Ideo ingrediens mundum
dicit, Hostiam & oblationem
noluisti: corpus autem apta-
sti mihi:

6 Holocaustum autem, & pro
peccato non tibi placuerunt.

7 Tunc dixi, Ecce venio: (in
capite libri scriptum est de
me:.) Ut faciam, Deus, vo-
luntatem tuam,

morianur tēpore vt vno hominis filijs statutū est & quemadmodum peccata
דְּרִישָׁתָא: 17 וְאִיכְנָא דְּסִים לְבִנְיָנָא דְּהָרָא וְכֵן נִמְתּוּן
judicium mortem ipsorum & post
tempore vno Christus etiam sic
הַכְנָא אִף מְשִׁיחָא דְּהָרָא וְכֵן
28 הכנא אף משיחא הדרא וכן
sine autem secundo multorum peccata immolauit & in seipso oblatam
אִלְקָרְבַּב וּבְקִנּוּמָה דְּבַח הַטְּהָא דְּסִנְיָא דְּתַרְתִּין דִּין דְּלֵא
ipsum qui expectant ipsorum ad vltas eorum apparet peccata
וְהָיָה מִתְּחִילָה לְחַיְהוּן דְּאִילִין דְּמַסְכֵּין לֵהּ:
הָיָה מִתְּחִילָה לְחַיְהוּן דְּאִילִין דְּמַסְכֵּין לֵהּ:

10 caput
קפלאון
Resurrectionem post
tertie in sabbato vsa
הַרְבֵּשׁנָה וְתַלְתֵּיתָ דְּבַחַר קִימְתָהּ

non futurorum bonorum in ea erat vmbra eum lex
נְשִׁימָה נִיר טְלִינְתָּא אִיתָ הוּא כְּהָ דְּמַסְכָּתָא דְּעִתִּינָן לֵא
illz anno in omni cum hoc propter rerum earum ipsamet sollicita erat
דְּוָא קִנְיָנָא דִּילְהוּן דְּעִבְוֹתָא מַטְל הָנָא כְּד בְּכַל שְׁנָא הָנוּן
vt perficerent potuerit vnquam non essent oblate victimz ilz fore
כְּוֹתוּן דְּבַחָא מִתְּקַרְבִּין הוּוּ לֵא מִמְתּוּם אִשְׁכְּחוּ דְּנִנְמִרוּן
iamdiu essent perfecti enim si ipsas qui oblatent eos
לְאִילִין וּמְקַרְבִּין לְהוּן: 2 אִלוּ נִיר נִמְרִין הוּוּ כְּבַר דִּין

eos fuisse agitans amplius non quoniam oblationibus suis ab requisierat
אִתְּמַרְוּן מִקּוֹרְבָנֵיהוּן מַטְל דְּלֵא מְכִיל טְרִיָּא הוּוּ לְהוּן
fuisse purificati tempore qui vno ipsorum propter peccata cōfitebā ipsam
וְאִתְּמַרְוּן כְּהַטְּהָא לְאִילִין דְּהָרָא וְכֵן אִתְּדַכּוּ לְהוּן:

non anno in omni peccata illorū cōmemorātur sacrificijs in ipsis sic
אִלֵּא כְּהוּן כְּרַבְּחָא מְדַכּוּן חַטְהוּוּן בְּכַל שְׁנָא: 4 לֵא
propter peccata purgare & hircorum taurorum sanguis potest enim
נִיר מְשַׁכְּחָה דְּמָא דְּתוֹרָא וְדַעֲפִירָא לְמַדְכּוּן חַטְהָא: 5 מַטְל

voluisti non & oblationes victimas dixit in mundum introiit: cum hoc
הוּוּ כְּד עָאֵל לְעֵלְמָא אִמְר כְּרַבְּחָא וּבְקוֹרְבָנָא לֵא עִבְוֹתָא
non peccatis quz pro integra & combusta induisti me autem ceperit
נִירָא דִּין אִלְבְּשָׁנִי: 6 וְיִקְרָא שְׁלָמָא דְּחֵלְף חַטְהָא לֵא
quia in capite sum veniens ego ecce dixi tunc
טְרִיָּא: 7 הוּוּ דִּין אִמְכַת דְּהָא אִנָּא אִתָּא אִנָּא דְּכַרִּישׁ

δ De voluntate tuā vt faciā de me scriptū est
חַבְּבָא כְּתוּב עָלֵי דְּאִעְכַּד עִבְיָנִךְ אֵלְהָא
δ De voluntate tuā vt faciā de me scriptū est

εἰς ἀγῶνιστον ἀμάρτιας, ἵνα τῆς θουσίας αὐτοῦ παραβῶται. 27 καὶ κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ ἁγίου καὶ τῆς
ἀποσταλείν, μὴ δὲ τῆς κρίσεως. 28 ὅτω καὶ ὁ Χριστὸς ἀπαξ προσεσφραγίσθη, εἰς τὸ πολλὰς ἡμετέρας ἀμάρτιας,
δευτέρῳ γὰρ ἡμῶν ἀμάρτιας ὁφθήσεται τοῖς αὐτοῖς ἀπεκαθαρμένοις εἰς ἁγιασμόν.
Κεφ. ι.

1 Σκιαὶ ἰδὲ ἔχου ὁ τὸ οὖρον τῶν μαλλόντων ἀγαθῶν, αὐτῶν τῶν ἡμετέρας ἀμάρτιας καὶ ὁσίων τῶν
θουσίας αὐτοῦ προσεσφραγίσθη εἰς τὸ πολλὰς ἡμετέρας ἀμάρτιας. 2 ὅτω καὶ ὁ
Χριστὸς ἀπαξ προσεσφραγίσθη, εἰς τὸ πολλὰς ἡμετέρας ἀμάρτιας, δευτέρῳ γὰρ ἡμῶν
ἀμάρτιας ὁφθήσεται τοῖς αὐτοῖς ἀπεκαθαρμένοις εἰς ἁγιασμόν. 4 ἀδυνατοῦν ἰδὲ, ἀίμα ἁγίου καὶ ἁγίου
ἀμάρτιας. 5 διὸ εἰσῆλθὼν εἰς τὸν κόσμον, λέγει, Ὁσίων καὶ προσεσφραγίσθη ἡμετέρας ἀμάρτιας, ὅτω καὶ ὁ
Χριστὸς ἀπαξ προσεσφραγίσθη, εἰς τὸ πολλὰς ἡμετέρας ἀμάρτιας. 7 ὅτω καὶ ὁ Χριστὸς ἀπαξ
προσεσφραγίσθη, εἰς τὸ πολλὰς ἡμετέρας ἀμάρτιας.

NOVUM
TESTAME-
NTUM
A.
IV. et al.